

Nr 50

Av herrar **Netzén** och **Andersson** i Malmö, *angående åtgärder till förebyggande av bilstölder.*

Sedan ett par år uppges bilstölderna enbart i Stockholm ha fördubblats och sedan 1950 tredubblats. Tendensen torde i stort sett vara densamma i landet i övrigt. Av tillgängliga uppgifter framgår vidare, att det ojämförligt största antalet bilstölder förövas av ungdomar under 22 år. Inom ungdomskriminaliteten torde för övrigt bilstölderna inta en särställning. För många ungdomar är det sannolikt inkörsporren till kriminalitet över huvud taget.

Inte minst denna sistnämnda omständighet, tillsammans med den värdeförstöring, som ofta följer med bilstölderna, samt den fara för trafiken i övrigt, som lika ofta uppstår i samband med förövarnas framfart, har gjort den tilltagande frekvensen av bilstölderna till ett ytterst allvarligt problem.

Utan att i detta sammanhang närmare ingå på vare sig orsakerna till bilstölderna eller på frågan om deras både direkta och indirekta samband med ungdomskriminaliteten i övrigt torde det vara av största vikt att söka finna lämpliga och så långt möjligt effektiva motmedel. Härvidlag torde förebyggande åtgärder främst vara av nöden. Det verksammaste medlet att förebygga bilstölder är givetvis att så långt möjligt göra bilarna stöldsäkra. För åtskilliga bilmärken finns sådant skydd i form av rattlås eller andra säkerhetsanordningar, och det har även visat sig att bilar med sådana anordningar endast i undantagsfall förekommer bland de stulna bilarna. Det är anmärkningsvärt att inte denna erfarenhet förmått inspirera vare sig bilfabrikanter eller försäkringsföretag till att mera allmänt införa eller påfordra införandet av stöldskydd som standardutrustning. Så är emellertid inte fallet, och den ringa premienedsättning, som medges för den del av bilförsäkringen som avser stöld, har haft föga effekt när det gäller bilägarnas eget intresse av att i efterhand utrusta sina fordon med stöldskydd, ehuru effektiva sådana numera torde finnas i marknaden för de flesta bilmärken. Även om exempelvis rattlåsen inte bereder hundra procentig säkerhet mot stöld, torde dock själva förekomsten av rattlås och den tid det tar att forcera dessa utgöra ett gott skydd.

Ehuru det principiellt kan vara tveksamt att i lagföreskrifter ålägga medborgarna säkerhetsföreskrifter av angivet slag när det gäller vederbörandes egendom, förefaller det dock påkallat i sådana exceptionella fall som dock bilstölderna utgör. En parallell föreligger för övrigt i det förhållandet att mopeder från och med maj månad 1955 inte kan stöldförsäkras med mindre än att de är försedda med av polisens rådgivningsbyrå godkända lås. Något

liknande låter sig väl tänkas i samband med rätt till bilförsäkring. I en mildare form kan det också tänkas att bilförsäkringsföretagen åläggas att fastställa en hög självrisk för sådana försäkringstagare, vilkas bilar inte är utrustade med så effektiva stöldskydd som polisens rådgivningsbyrå kan godkänna. Ännu effektivare vore emellertid om bilfabrikanter och försäljare av bilar i vårt land, på samma sätt som fallet är när det gäller övrig ur trafiksäkerhetssynpunkt föreskriven utrustning, ålades att låta godkänt stöldskydd ingå i den obligatoriska standardutrustningen.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får undertecknade hemställa, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande spörsmålet att på lämpligt sätt komplettera gällande lagstiftning med bestämmelser i avsikt att förebygga bilstölder genom att påfordra stöldskydd för bilar som saluhålles i vårt land.

Stockholm den 19 januari 1956

Gösta Netzén

Olof Andersson